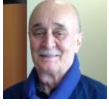

HAFTANIN YORUMU

Öğr.Gör. Raif Bakova
r.bakova@iku.edu.tr

TURİZM ve G-20 ZİRVESİ

TÜİK veri ve hesaplamalarına göre 2014 yılında ülkemizi 41 milyon 415 bin 070 kişi ziyaret etti ve 34 milyar 305 milyon dolar gelir elde edildi. Ödemeler dengesinin önemli hizmet kalemlerinden olan turizm sektörü, cari açığın finanse ediyor ve döviz rezervlerine katkı sağlıyor. Son yıllarda sürekli artan bir ivme içindeydi.

Ancak küresel ekonomide ve ülkemizdeki özel koşullar nedeniyle bu yılın turizm gelirlerinin 2014 yılının altında gerçekleşeceği anlaşıyor. Bu gelişmenin yaşanacağını yılın üçüncü çeyrek sonuçları da doğruluyor. TÜİK bültenlerine göre 2014 yılı 3. çeyrek döviz geliri 12 milyar 854 milyon dolar iken 2015 yılı 12 milyar 294 milyon dolar oldu. Böylece yoğun sezonda 560 milyon dolarlık gelir kaybı yaşadı sektör.

Turizmin gelirlerinin azalmasında ekonomik, siyasal ve sosyal nedenlerin yanı sıra tahmini hesabın esası olan 'kişi başı ortalama harcama' nın da etkisi vardı. Geçen yılın III. çeyreğinde 752 dolar kişi başı ortalama harcama bu yıl 706 dolar olarak belirlendi.

Ayrıca 2015 yılı ikinci çeyreği de düşük gerçekleşmişti. Geçen yıl 8.9 milyar dolar olan çeyreğin geliri 2015'te 7.7 milyar dolara geriledi. Bu durumda 2015 yılının genel sonucunun 2014'ün gerisinde olacağı anlaşıyor.

Bu bağlamda 10 milyonun üzerinde turist ağırlayan Antalya'nın kaybı 2.5-3 milyar dolar olarak tahmin ediliyor. Suriye olayı nedeniyle Hatay ve Güneydoğu kültür turizmi olumsuz etkilenmiş bulunuyor. Kuşkusuz süre gelen terör olayları da birinci derecede etkiliyor turizm sektörünü.

Ancak, olumsuzluklara karşın yabancı turist sayısında artış ve sektörün diğer döviz gelirlerinde canlılık sürüyor. 2015 yılının 2. Çeyreği dışında 2015 yılında kişi sayısında artış gözlemleniyor. Örneğin; 560 milyon dolarlık düşüş döneminde 2015 yılı 3. Çeyreğinde yabancı turist sayısında 300 bin dolayda artış gerçekleşmiş bulunuyor.

İkinci önemli husus ise, turizmde yüksek oranlı döviz geliri sağlayan iş kollarından alternatif turizm'de yaşanan olumlu gelişmeler. Kongre turizminin bir türü olan uluslararası toplantılardan G-20 zirvesi bu yıl ev sahibi ülke olan Türkiye'de düzenleniyor. Antalya'nın Belek bölgesinde Kasım ayında gerçekleşecek G-20 toplantısına katılacak Suudi Arabistan heyeti için Mardan Palace oteli tümüyle kapatılmış. Suudi Arabistan 18 günlük konaklama için 18 milyon dolar ödeyecek. Dünyanın G-20 üyesi tüm ülke Devlet Başkanları, Maliye Bakanları ve Merkez Bankası Bakanları ile üst düzey ekonomi yöneticilerinin katılacağı G-20 zirvesinde diğer harcamalarda 'turistik döviz gelirleri'nin 200 milyon Euro olması beklenmektedir.

Antalya'da 16-17 Kasım'da gerçekleşecek G-20 Zirvesi ekonomik ve siyasal küresel ilişkilere olumlu katkının yanı sıra turizm gelirlerini iyi yönde etkileyecek.

Haftanın Veri Takvimi

16.11.2015	08:00	İşsizlik Oranı (Ağustos)-Türkiye
16.11.2015	10:00	Enflasyon Oranı (Ekim) – Avro Bölgesi
17.11.2015	09:30	Enflasyon Oranı (Ekim) – İngiltere
17.11.2015	10:00	ZEW Ekonomik Duyarlılık Endeksi (Kasım) – Almanya
17.11.2015	13:30	Enflasyon Oranı (Ekim) – ABD
17.11.2015	14:15	Kapasite Kullanım Oranı (Ekim) – ABD
18.11.2015	01:30	Konut Fiyatları Endeksi (Ekim) – Çin
18.11.2015	19:00	FOMC Toplantı Tutanakları – ABD
18.11.2015	23:50	Dış Ticaret Dengesi (Ekim) – Japonya
20.11.2015	07:00	Üretici Fiyat Endeksi (Ekim) – Almanya
20.11.2015	08:00	Tüketici Güven Endeksi (Kasım) – Türkiye

Pariteler

	Fiyat	Önceki hafta fiyatı	Değ(%)
DOLAR/TL	2,8724	2,9201	-1,63 ▼
EURO/TL	3,0811	3,1378	-1,8 ▼
EUR/USD	1,0773	1,0740	0,3 ▲
USD/JPY	122,61	123,20	-0,47 ▼
GBP/USD	1,5237	1,5051	1,24 ▲
EUR/JPY	132,09	132,37	-0,21 ▼
USD/CHF	1,0061	1,0059	0,019 ▲

Hisse Senedi Piyasaları

	Seviye	Önceki hafta seviyesi	Değ(%)
BIST 100	81.879	81.930	-0,06 ▼
BIST 30	100.821	101.003	-0,18 ▼
	Seviye	Önceki hafta seviyesi	Değ(%)
S&P 500	2.023	2.099	-3,62 ▼
Nikkei	19.596	19.265	1,71 ▲
BOVESPA	46.517	46.918	-0,85 ▼
Shanghai 300	3,662	3.661	0,027 ▲
CAC Paris	4,808	4.984	-3,53 ▼

Emtia

	Fiyat	Önceki hafta fiyatı	Değ(%)
ALTIN ONS HAM	1.083	1.087	-0,36 ▼
PETROL	40,74	44,54	-8,53 ▼
BAKIR	95,8	95,8	-
BRENT	43,61	47,56	-8,30 ▼
GUMÜŞ	14,20	14,75	-3,72 ▼

Ekonomik Görünüm Haftalık Ekonomi Bülteni, TC İstanbul Kültür Üniversitesi, İktisat Bölümü ve Ekonomik ve Finansal Araştırmalar Merkezi (EKOMER) tarafından hazırlanmaktadır. Bültende yer alan değerlendirmeler herhangi bir yatırım önerisi olmayıp görüş niteliğindedir.

Yayın Koordinatörü: Doç.Dr. Sinan Alçın

Editörler: Ar.Gör. Zehra Atik, Ar.Gör. Derya Zayim, Ar.Gör. Ady. Tuğba Aynacı

Yayın Kurulu: Prof.Dr. Durmuş Dünder, Prof.Dr. Zafer Tunca, Yrd.Doç.Dr.Nebile Korucu Gümüşoğlu,

Öğr.Gör.Dr. Deniz Dereli, Öğr.Gör. Raif Bakova, Ar.Gör. Özgür Atılğan, Ar.Gör. Ady. Deniz Çolak

İletişim: ekonomikgorunum@iku.edu.tr